СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ВЪЗДУХОПЛАВАНЕ

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Ел. поща**	**Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Съгласно чл. 53 „Санкции“ от Регламент (ЕС) 2024/2803 на Европейския парламент и на Съвета за реализирането на Единното европейско небе „държавите членки предвиждат правила относно приложимите санкции за нарушаване на настоящия регламент и на актовете за изпълнение, приети въз основа на него, по-специално от страна на ползвателите на въздушното пространство, летищните оператори и доставчиците на аеронавигационно обслужване, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените наказания са ефективни, пропорционални и възпиращи.“ Липсва яснота относно използваната методология за определяне на размера и пропорционалността на глобите, предвидени в новата ал. 7 на чл.143а от проекта на ЗГВ.**	**Приема се частично.**	**Преразгледани са първоначално предложените размери на санкциите по чл. 143а, ал. 7 от законопроекта, като долната граница е определена на 1500 евро, а горната на 7500 евро.** **При определяне на санкционния диапазон са отчетени характерът и значението на задълженията по Регламент (ЕС) 2024/2803, кръгът на адресатите, възможните последици от неизпълнението им и изискването на чл. 53 от регламента санкциите да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Не се възприема необходимостта от установяване на самостоятелна математическа методология за определяне на законовите граници на санкцията, тъй като широкият диапазон позволява конкретният размер да**

						бъде индивидуализиран съобразно приложимите правила на ЗАНН. **Размерът е съобразен с характера на задълженията и необходимостта от съразмерно санкциониране на нарушения с различна тежест, като при определянето на максималния размер са отчетени и сравнителни примери от други държави членки, които изрично са предвидили санкциониране на нарушенията по същия регламент. Във Франция за нарушаване на Регламент (ЕС) 2024/2803 е предвидена административна парична санкция за организации до 7 500 евро за всяко установено нарушение, с възможност за удвояване при ново нарушение от същия вид, извършено в едногодишен срок от окончателността на предходната санкция. Предложеният максимум от 7 500 евро е съобразен и с размерите на имуществените санкции в останалите разпоредби на чл. 143а в проекта.**
2.	**Ел. поща**	**Велен Бойков Богданов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Подкрепям всяка мярка, която повишава безопасността във въздушното пространство. Смятам обаче, че санкциите трябва да бъдат справедливи, съразмерни и да отчитат тежестта на конкретното нарушение. Не е редно еднаква минимална санкция да се прилага както при сериозни нарушения, създали реален риск за безопасността, така и при случаи като административен пропуск или неволно превишаване на максималната височина без никакви последици.** **Считам, че трябва:** **1. Минималната санкция да остане 1 500 €** **2. При необходимост да бъде увеличена единствено максималната санкция за тежки и**	**Приема се частично.**	**Предложенията за запазване на минималния размер от 1500 евро, увеличаване на максималния размер и индивидуализиране на наказанието според конкретния случай се приемат. Минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като сумата от 3000 лв. се превалутира и закръглявана 1500 евро, а увеличението се запазва по отношение на горната граница. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница за част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното**

				опасни нарушения. **3. Да се запази възможността за индивидуална преценка според конкретния случай.** **4. При първо или маловажно нарушение без причинени вреди да може да се прилага предупреждение вместо глоба.** **Това е важно, защото:** **1. Законът обхваща нарушения с много различна степен на обществена опасност и санкциите трябва да могат да правят разлика между тях.** **2. Размерът на наказанието трябва да отчита конкретните обстоятелства – дали има умисъл, дали е създадена реална опасност и какви са последиците.** **3. По-високата максимална глоба е достатъчен инструмент за санкциониране на тежките нарушения, без това да засяга любителите и добросъвестните оператори.** **4. Запазването на сегашния минимум позволява по-справедливо третиране на първи и формални нарушения, при които няма риск или причинени вреди.** **5. Следва да остане възможността за прилагане на института „маловажен случай“ по чл. 28 от ЗАНН, когато конкретната ситуация го позволява.** **6. Санкциите бяха актуализирани сравнително скоро и според мен първо трябва да бъде оценен ефектът от тези промени, преди да се преминава към ново увеличение.**		**им закръгляване. При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението на горната граница са изключени размерите на санкциите и глобите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се разширява санкционният диапазон и се осигурява възможност наказанието да бъде индивидуализирано съобразно тежестта на конкретното нарушение, настъпилите последици, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и останалите обстоятелства по чл. 27 ЗАНН, като същевременно се запазва възможността за налагане на достатъчно възпираща санкция при тежки нарушения.** **Предложението за предупреждение при първо нарушение се приема само доколкото конкретното нарушение представлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 ЗАНН. Обстоятелството, че нарушението е първо или че не са настъпили вредни последици, се взема предвид, но само по себе си не обуславя автоматично прилагане на предупреждение. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки, поради**

						което не е необходимо съответният режим да бъде изрично възпроизвеждан в ЗГВ.
3.	**Ел. поща**	**Кап. Петър Петров и кап. Емилия Неделчева**	☒ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: **компаниите, работещи в областта на безпилотната авиация X-Sky Dynamics http://xskydynamics.com и Sky Pictures Bulgaria http://skypicturesbulgaria.com**	**1. Считаме за целесъобразно да бъде разгледана възможността за създаване на нормативен механизъм за ускорена координация при изпълнение на спешни мисии в обществен интерес, които често се налага да бъдат изпълнени при сегашната нормативна уредба на ръба или донякъде извън рамките на закона.** **Подобен механизъм би могъл да предвижда уведомяване или ускорена процедура за съгласуване с компетентния орган, когато са налице едновременно следните предпоставки:** • **мисията е възложена или официално поискана от държавен орган, община, оператор на критична инфраструктура или друго оправомощено лице;** • **дейността има за цел предотвратяване или ограничаване на авария, инцидент или друга непосредствена опасност;** • **полетът се извършва от правоспособен и регистриран оператор;** • **изпълняват се всички разумно приложими мерки за гарантиране безопасността на въздухоплаването;** • **след приключване на мисията може да бъде предоставена пълна документация за извършените действия.** **Подобен подход не би представлявал освобождаване от административна отговорност, нито би създал изключение от правилата за безопасност.**	**1. Не се приема.**	**1. Предложението за създаване на специален механизъм за ускорена координация или уведомяване при изпълнение на спешни операции с безпилотни въздухоплавателни системи в обществен интерес излиза извън предмета на настоящия законопроект. В чл. 62в ЗГВ вече е предвидена специална уредба за експлоатацията на държавни безпилотни въздухоплавателни средства за дейности в обществен интерес, извършвани от изрично посочени държавни органи. За обществено обсъждане беше публикуван и проект на наредба за координация на тези полети, включително при условията на неотложност. Посочената уредба се отнася до държавни БВС и до дейности на определени държавни органи. Направеното в рамките на обществените консултации предложение има по-широк обхват и включва и частни оператори, на които мисията е възложена от община, оператор на критична инфраструктура или друго лице. Разширяването на действащия режим спрямо такива оператори изисква самостоятелен анализ на компетентните органи, приложимите правила и гаранциите за авиационна безопасност и излиза извън предмета на настоящия законопроект.**

				Напротив, той би осигурил балансиран механизъм, чрез който общественият интерес, авиационната безопасност и необходимостта от своевременна реакция при извънредни ситуации да бъдат съчетани по начин, който едновременно защитава въздушното пространство и позволява ефективното използване на висококвалифицирания експертен потенциал, с който страната разполага.		
				2. Предлагаме следните препоръки. **2.1. Въвеждане на принцип на пропорционалност при определяне на санкцията.** **Предлагаме при определяне размера на административното наказание компетентният орган да бъде длъжен да отчита поне следните критерии:** **• степента на обществената опасност;** **• наличието на реален риск за въздухоплаването;** **• наличие или липса на настъпили вредни последици;** **• дали нарушението е извършено умишлено;** **• дали е резултат от технически отказ;** **• дали е резултат от външно въздействие;** **• професионалния опит на оператора;** **• предходното административно поведение;** **• предприетите действия за ограничаване на риска.** **Подобен подход съответства на принципите на административното право и позволява индивидуализиране на санкцията.**	**2.1. Приема се частично.**	**2.1 Преразгледан е първоначално предложеният минимален размер на санкцията по чл. 143, ал. 1, като вместо 15 000 евро се предвижда минимален размер от 1500 евро, с което по същество се запазва действащата долна граница и се осигурява по-широка възможност за индивидуализация на наказанието. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението на горната граница са изключени размерите на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръглят, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и**

						необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. **Не се приема предложението в закона да бъдат изчерпателно възпроизведени предложените критерии за определяне на размера на наказанието, доколкото индивидуализацията се извършва по общите правила на ЗАНН и съобразно обстоятелствата по конкретния случай.**
				2.2. Разграничаване на отделните категории нарушения. Не всички нарушения създават еднакъв риск. Поради това считаме за целесъобразно нарушенията да бъдат разграничени най-малко в следните категории: **Категория I** **Формално административно нарушение.** **Например:** **• непълна документация;** **• техническа грешка без последици;** **• краткотрайно отклонение без риск.** **Категория II** **Нарушение, създало потенциален риск.** **Например:** **• навлизане в ограничена зона;** **• неспазване на определени условия;**	**2.2. Не се приема.**	**2.2. Предложената категоризация на нарушенията при експлоатацията на безпилотни въздухоплавателни системи според предложената петстепенна система не е необходима. Характерът и тежестта на конкретното нарушение, степента на създадения риск, наличието на вредни последици, формата на вината, повторността и останалите относими обстоятелства се отчитат при индивидуализацията на административното наказание по общия ред на ЗАНН. В резултат на общественото обсъждане е преразгледан първоначално предложеният минимален размер на санкцията по чл. 143, ал. 1, като същият се запазва по същество на действащото ниво,**

				• нарушение без реална опасност за въздухоплаването. **Категория III** **Груба небрежност.** **Например:** **• съзнателно игнориране на процедурите;** **• системно неспазване на ограниченията.** **Категория IV** **Умишлено нарушение.** **Например:** **• съзнателно навлизане в забранено въздушно пространство;** **• отказ за изпълнение на разпореждания;** **• полет със съзнателно поемане на висок риск.** **Категория V** **Използване на БЛА за престъпна дейност.** **Подобни случаи следва да бъдат санкционирани с максимална строгост.**		**като се превалутира и закръглява. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението на гораната граница са изключени размерите на глобите и санкчиите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръглят, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба.** **Чрез предложените промени се осигурява достатъчно широк санкционен диапазон, позволяващ разграничаване между нарушения с различна степен на обществена опасност, без да е необходимо създаването на отделни законови категории.**
				2.3. Да се предвиди възможност за назначаване на независима техническа експертиза, когато съществува спор относно причините за настъпилото събитие. **Експертизата може да анализира:** **• телеметрични записи;**	**2.3. Не се приема.**	**2.3. В рамките на административнонаказателното производство компетентният орган следва да установи всички относими факти и обстоятелства и да събере необходимите доказателства, като при необходимост могат да бъдат използвани специализирани**

				• GNSS логове; **• полетни записи;** **• системни съобщения;** **• състояние на оборудването;** **• версия на софтуера;** **• условията на полета;** **• наличие на външни въздействия.** **Това би повишило качеството на административните производства и би намалило вероятността от неправилни санкции.**		**технически знания и да бъдат анализирани телеметрични записи, GNSS логове, полетни записи, системни съобщения, състоянието на оборудването, софтуерната версия, условията на полета и данни за външни въздействия.** **Необходимостта от техническа експертиза следва да се преценява във всеки конкретен случай с оглед фактическата и техническата сложност на производството, поради което не е необходимо въвеждането на специален самостоятелен ред в ЗГВ.**
				2.4. Предлагаме нормативната уредба изрично да отчита възможността нарушения да бъдат причинени от: **• GNSS Jamming;** **• GPS Spoofing;** **• електромагнитни смущения;** **• производствени дефекти;** **• софтуерни откази;** **• отказ на комуникационните системи;** **• повреда след ремонт;** **• външна намеса.** **При наличие на данни за подобни фактори административният орган следва да извършва допълнителна техническа проверка преди постановяване на наказание.**	**2.4. Не се приема.**	**2.4. Посочените външни технически фактори могат да бъдат относими към установяването на причините за конкретно събитие и към преценката дали е налице административно нарушение, но не е необходимо да бъдат изрично и изчерпателно изброявани в ЗГВ. Наличието и значението на такива обстоятелства следва да се установяват и преценяват във всеки конкретен случай въз основа на събраните доказателства.** **Не се приема външните технически фактори да бъдат изчерпателно изброявани в ЗГВ, тъй като развитието на технологиите може да доведе до възникване и на други причини, които не са предварително посочени в закона. Когато по конкретна преписка са представени данни за GNSS jamming, GPS spoofing, електромагнитни смущения, софтуерен или технически отказ или друга външна намеса, тези обстоятелства следва да бъдат изследвани при установяване на факта на нарушението и причинната връзка. Съгласно чл. 52, ал. 4**

						ЗАНН наказващият орган преценява доказателствата и при необходимост разследва спорните обстоятелства. Не се приема въвеждането на специално правило, задължаващо административния орган във всички случаи да извършва допълнителна техническа проверка във всяко производство, независимо дали има данни за техническа причина или спор относно нея, тъй като необходимостта и обхватът на такава проверка зависи от фактическата и техническата сложност на конкретното производство, и следва да се определят според конкретните факти и доказателства. Автоматичното ѝ извършване би довело до ненужно забавяне и разходи и в производства, в които техническите обстоятелства не са спорни.
				2.5. Предлагаме да бъде разработена единна методика относно доказателствената стойност на: **• Remote ID;** **• RF Detection;** **• Radar Detection;** **• видеозаписи;** **• телеметрия;** **• лог файлове;** **• свидетелски показания;** **• данни от производителя.** **Това ще осигури еднаква практика в цялата страна и ще намали вероятността от противоречиви решения.**	**2.5. Не се приема.**	**2.5. Предложението за разработване на единна методика относно доказателствената стойност на отделните технически и други доказателствени източници не налага законоив промени. Преценката на доказателствата се извършва във всеки конкретен случай с оглед тяхната относимост, достоверност и съвкупност с останалия доказателствен материал.** **При необходимост уеднаквяването на административната практика може да бъде постигнато чрез вътрешни методически и организационни правила на компетентния орган, без това да бъде предмет на законова регламентация.**

				2.6. Считаме, че при всяко административно производство следва да бъде извършвана оценка на реалния риск, като следва да се отговори поне на следните въпроси: **• Създадена ли е била реална опасност?** **• Имало ли е други въздухоплавателни средства?** **• Имало ли е хора в района?** **• Настъпили ли са вредни последици?** **• Каква е била продължителността на нарушението?** **• Какви действия е предприел операторът?** **Подобен подход ще позволи значително по-справедливо прилагане на закона.**	**2.6.Не се приема.**	**2.6. Степента на създадения риск, наличието на вредни последици, продължителността на нарушението, поведението на нарушителя и останалите относими обстоятелства са релевантни при установяване на конкретното нарушение и при индивидуализацията на административното наказание. Не се налага в ЗГВ да се въвежда задължителна самостоятелна процедура за оценка на риска или изчерпателен набор от въпроси, които да бъдат прилагани при всяко административнонаказателно производство, тъй като относимите факти и обстоятелства се определят според характера на конкретното нарушение и се преценяват въз основа на събраните в производството доказателства.**
				2.7. Предлагаме към Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ да бъде създаден постоянен експертен консултативен съвет по въпросите на безпилотните въздухоплавателни системи. **В него могат да участват представители на:** **• ГД ГВА;** **• Министерството на транспорта и съобщенията;** **• Министерството на вътрешните работи;** **• Министерството на отбраната;** **• ДП РВД;** **• университети;** **• научноизследователски организации;** **• професионални оператори;** **• обучителни организации;** **• представители на индустрията;** **• производители и интегратори.**	**2.7. Не се приема.**	**2.7. Създаването на постоянен експертен консултативен съвет по въпросите на безпилотните въздухоплавателни системи е въпрос на организационна преценка и нее предмет на обсъждания законопроект. Взаимодействието с представители на държавни органи, научната общност, професионалните оператори, обучителните организации и индустрията може да бъде осъществявано чрез различни форми на експертно и консултативно сътрудничество, без необходимост от създаването на такъв орган със законова разпоредба.**

				Подобен модел успешно функционира в редица държави и позволява нормативната рамка да се развива в синхрон с технологичния напредък.		
				2.8. Изграждане на партньорство между държавата и професионалната общност **Безопасността на въздухоплаването не може да бъде гарантирана единствено чрез санкции.** **Тя се изгражда чрез доверие, обучение, обмен на информация и активно сътрудничество между институциите и професионалната общност. В България вече съществуват оператори с дългогодишен практически опит, които участват в изпълнението на задачи от национално значение, включително:** **• обследване на критична инфраструктура;** **• аварийно реагиране;** **• издирвателно-спасителни операции;** **• екологичен мониторинг;** **• геодезически и инженерни дейности;** **• консултиране на държавни институции;** **• международни научни и технологични проекти.** **Този професионален капацитет представлява национален ресурс.** **Считаме, че държавата следва да насърчава неговото развитие и използване, като изгражда механизми за постоянен диалог, обмен на добри практики и участие на експертната общност при подготовката на бъдещи нормативни промени.** **Това не означава предоставяне на специален статут или освобождаване от административна отговорност. Напротив – професионалните оператори следва да продължат да бъдат пример за спазване на правилата.** **Същевременно при оценката на конкретни случаи е разумно да се отчита техният доказан практически опит, историята на безопасна експлоатация, изпълнението на мисии в обществен интерес и готовността им да**	**2.8. Не се приема.**	**2.8. На първо място няма конкретни предложение по законопроекта.** **В допълнение изразената позиция относно необходимостта от диалог, обмен на добри практики и взаимодействие между държавните институции и професионалната общност се споделя по принцип, но не налага изменение на ЗГВ. Подобно взаимодействие може да се осъществява в рамките на дейността на компетентните органи, включително при подготовката и обсъждането на бъдещи нормативни и организационни мерки.** **В закона не е необходимо да се създава специален режим при определяне на административнонаказателната отговорност на професионалните оператори, тъй като професионалният опит, предходното поведение, предприетите действия за съдействие и останалите относими обстоятелства могат да бъдат преценявани при индивидуализацията на наказанието по приложимия общ ред, доколкото са относими към конкретния случай, без това да обуславя различен стандарт на отговорност или привилегировано третиране на определена категория оператори.**

				съдействат на компетентните органи. Подобен подход би запазил ценния експертен потенциал в страната и би укрепил партньорството между държавата и професионалната общност.		
				2.9. Безпилотните въздухоплавателни системи се превърнаха в неизменна част от съвременната авиация, индустрията, науката, обществената безопасност и управлението на кризи. **Техният потенциал ще продължи да нараства през следващите години, което поставя пред законодателя отговорната задача да изгради нормативна рамка, която едновременно гарантира високо ниво на безопасност, защитава обществения интерес и създава условия за устойчиво развитие на сектора.** **В следващите години за напредъка на една държава в ИТ, авиационна ИИ сфера и други нови технологии ще се съди именно по това до каква степан и как са интегрирани новите технологии и Ниско-височинната Икономика. Много от БЛС операторите в България имат голям потенциал да доразвият тези дейности но нямат необходимата среда и с всички тези санкции, които са непропорционални , България според нас ще продължи да забавя развитието в сектора с много сериозни темпове.** **Подкрепяме стремежа към по-ефективен контрол и по-строги мерки срещу умишлените и опасни нарушения. В същото време считаме, че увеличаването на административните санкции следва да бъде съпроводено с достатъчно ясни критерии за доказване на нарушенията, възможност за техническа експертиза, индивидуална оценка на всеки конкретен случай и съобразяване с обективните технически фактори, които могат да окажат влияние върху полета на безпилотната система.**	**2.9. Не се приема.**	**2.9. Изложеното не съдържа конкретни предложения по законопроекта.** **В резултат на общественото обсъждане първоначалният подход към минималния размер на санкцията по чл. 143, ал. 1 е преразгледан, като минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като се превалутира и закръглява. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени размерите на горните граници глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Останалите предложения относно специални критерии за доказване, техническа експертиза, оценка на риска и изрично нормативно отчитане на технически фактори не налагат**

				Убедени сме, че прилагането на тези принципи ще доведе до по-ефективна защита на въздушното пространство, по-високо доверие между институциите и професионалната общност и по-устойчиво развитие на сектора на безпилотните въздухоплавателни системи в Република България. **Настоящото становище се предоставя с убеждението, че експертният практически опит на професионалната общност може да бъде полезен при усъвършенстването на нормативната уредба, както и при изграждането на модерна, предвидима и балансирана система за управление на риска, съответстваща на европейските стандарти и на динамичното развитие на авиационните технологии.**		**допълнително изменение на законопроекта по изложените по-горе съображения.**
4.	**Ел. поща** **Портал за обществени консултации**	**Михаил Белев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. Искам да изкажа категоричното си несъгласие с Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, в частност с групи промени номер 5 относно промяна на размера на глобите.** **Увеличението на глобите би направило всяка санкция несъразмерно спрямо деянието, тъй като дори най-малката санкция би възлизала на почти 15000€ (ако се увеличат десетократно глобите от чл. 143, ал. 1 от ЗГВ), правейки минимална грешка, например моментно превишаване на максималната височина или друго малко закононарушение без сериозни последствия, финансово непосилна за повечето граждани. Съгласен съм с всякакви мерки, които биха повишили безопасността във въздуха, но намирам, че санкциите трябва да са справедливи и съразмерни, отчитайки тежестта и последиците на конкретното нарушение.**	**1. Приема се.**	**1. Предложението за увеличение на минималния размер на глобата по чл. 143, ал. 1 е преразгледано. Минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като сумата от 3000 лв. се превалутира на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени размерите на голрните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и**

				По тази причина силно апелирам да не се увеличава минималната сума за санкции при нарушение, а само горната граница да бъде увеличена при тежки и опасни нарушения. **Също така апелирам за възможност за индивидуална преценка на наказателните мерки според конкретния случай и да има възможност при първо или маловажно нарушение без причинени вреди да бъде прилагано предупреждение вместо глоба.** **Смятам, че това е важно, защото законът обхваща много различни нарушения с различна тежест и последствия и трябва да може да се диференцира при тяхното санкциониране. Наказанията, било то предупреждения или глоби, трябва да отчитат тежестта на извършеното нарушение и създадените от него или не опасности и последствия.** **2. Да остане възможността за приложение на "маловажен случай" по чл. 28 от ЗАНН при леки нарушения без последствия.**	**2. Не се приема.**	**необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се разширява санкционният диапазон и се осигурява възможност наказанието да бъде индивидуализирано съобразно тежестта на конкретното нарушение, настъпилите последици, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и останалите обстоятелства по чл. 27 ЗАНН, като същевременно се запазва възможността за налагане на достатъчно възпираща санкция при тежки нарушения.** **2. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки, поради което не е необходимо съответният режим да бъде изрично възпроизвеждан в ЗГВ.**

5.	**По ел. поща**	**Чавдар Грудев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. С настоящото изразявам своето категорично несъгласие с предложението за драстично увеличаване на минималния размер на глобата за нарушения, извършени с безпилотни летателни апарати (дронове), от 1 500 € на 15 000 € и настоявам минималният размер на санкцията да бъде запазен на досегашните 1 500 €.** **Мотивите ми за това са следните:** **Нарушаване на принципа за пропорционалност: Минимална глоба от 15 000 € е непосилна за по-голямата част от българските граждани (хоби пилоти, фотографи и млади ентусиасти). Тя надвишава многократно средните доходи в страната и превръща административното наказание в инструмент за икономическо съсипване, а не за превенция.** **Липса на градация според тежестта на нарушението: Нарушенията с дрон могат да варират от дребни административни пропуски (например техническо несъответствие при регистрацията или минимално превишаване на зона без реална опасност) до сериозни инциденти. Въвеждането на толкова висок праг от 15 000 € не позволява на наказващия орган да приложи индивидуален подход и справедливост при „маловажни случаи“ или при първо, неволно нарушение.** **Потискане на сектора: Прекомерните санкции няма да подобрят безопасността, а по-скоро ще откажат хората от спазването на правилата, ще принудят хоби пилотите да летят в „сивия сектор“ или напълно ще унищожат развитието на една иновативна технология и бизнес сфера в България.** **2. По-високият размер на санкциите да бъде предвиден като максимална граница, която да се прилага строго и само при тежки, умишлени**	**1. Приема се.** **2. Приема се с уточнение.**	**1. Минималният размер на глобата по чл. 143, ал. 1 се запазва по същество на действащото ниво, като 3000 лв. се превалутират на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени размерите на горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръглят, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се осигурява по-широк диапазон за индивидуализация на наказанието и възможност за разграничаване между нарушения с различна степен на обществена опасност.** **2. Предложението се приема. Запазва се действащият минимален размер от 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на**

				нарушения, застрашаващи човешки животи или критична инфраструктура. **3. Да се запази и ясно да се дефинира възможността за издаване на предупреждение при маловажни случаи.**	**3. Не се приема.**	**цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени размерите на горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Конкретният размер се определя съобразно обстоятелствата по чл. 27 ЗАНН. Не се въвежда правило, според което максималният размер се прилага автоматично, тъй като и при тежко нарушение размерът следва да бъде индивидуализиран.** **3. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки и не е необходимо да бъде възпроизвеждана в специалния закон.**
6.	**Ел. поща**	**Димана Тонева**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Искам да изкажа категоричното си несъгласие с проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, в частност с групи промени номер 5 относно промяна на размера на глобите. Увеличението на глобите би направило всяка санкция несъразмерно спрямо деянието, тъй като дори най-малката санкция би възлизала на почти 15000€ (ако се увеличат десетократно глобите от чл. 143, ал. 1 от ЗГВ), правейки минимална грешка, например моментно превишаване на максималната височина или**	**Приема се частично.**	**Приемат се предложенията минималният размер да се запази по същество на действащото ниво, да се увеличи горната граница и да се осигури индивидуализация по чл. 27 ЗАНН. Минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като сумата от 3000 лв. се превалутира на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на**

				друго малко закононарушение без сериозни последствия, финансово непосилна за повечето граждани. Съгласен съм с всякакви мерки, които биха повишили безопасността във въздуха, но намирам, че санкциите трябва да са справедливи и съразмерни, отчитайки тежестта и последиците на конкретното нарушение. **По тази причина силно апелирам да не се увеличава минималната сума за санкции при нарушение, а само горната граница да бъде увеличена при тежки и опасни нарушения. Също така апелирам за възможност за индивидуална преценка на наказателните мерки според конкретния случай и да има възможност при първо или маловажно нарушение без причинени вреди да бъде прилагано предупреждение вместо глоба.** **Смятам, че това е важно, защото законът обхваща много различни нарушения с различна тежест и последствия и трябва да може да се диференцира при тяхното санкциониране. Наказанията, било то предупреждения или глоби, трябва да отчитат тежестта на извършеното нарушение и създадените от него или не опасности и последствия. Запазването на сегашната минимална глоба дава възможност за по-справедливо третиране не първи и маловажни нарушения, позволявайки да не бъдат засегнати добросъвестни оператори с тежки глоби.** **От това следва и да остане възможността за приложение на "маловажен случай" по чл. 28 от ЗАНН при леки нарушения без последствия.**		**цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени на горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се разширява санкционният диапазон и се осигурява възможност наказанието да бъде индивидуализирано съобразно тежестта на конкретното нарушение, настъпилите последици, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и останалите обстоятелства по чл. 27 ЗАНН, като същевременно се запазва възможността за налагане на достатъчно възпираща санкция при тежки нарушения.** **Не се приема въвеждането на автоматична възможност за предупреждение при всяко първо нарушение без вредни последици. Предупреждение може да се издаде, когато след цялостна преценка конкретното нарушение бъде квалифицирано като маловажен случай по чл. 28 ЗАНН. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки, поради което не е необходимо съответният режим да бъде изрично възпроизвеждан в ЗГВ.**

7.	**Ел. поща**	**„Видео Фактори 365“ ЕООД**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Бих желал да изразя своето огромно разочарование от обсъждания законопроект, който предвижда минимална глоба в размер на 15 000 евро за пилоти на дронове при нарушение. Предполагам, че и Вие осъзнавате, че подобен размер на санкцията би бил пагубен за фирми като нашата. Още повече че част от правилата могат да бъдат нарушени неволно, без умисъл.** **За мен е абсолютно неприемливо да бъде налагана глоба в такъв размер на физически или юридически лица с месечни приходи от порядъка на 1 000 – 1 500 евро. Подобна мярка е несъразмерна и би поставила много малки компании в невъзможност да продължат дейността си.** **С приемането на подобни санкции съществува реален риск да бъдат сериозно засегнати или дори фалирани множество фотографски, видеографски и други дружества, които използват дронове като част от своята професионална дейност.** **Надявам се да вземете предвид мнението на хората от бранша и да заемете разумна позиция по този въпрос, така че предвидените санкции да бъдат справедливи и съразмерни на нарушенията.**	**Приема се.**	**Предложението за увеличение на минималния размер на глобата по чл. 143, ал. 1 е преразгледано. Минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като сумата от 3000 лв. се превалутира на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба.** **Чрез предложените промени се разширява санкционният диапазон и се осигурява възможност наказанието да бъде индивидуализирано съобразно тежестта на конкретното нарушение, настъпилите последици, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и останалите обстоятелства по чл. 27 ЗАНН, като същевременно се запазва възможността за налагане на достатъчно възпираща санкция при тежки нарушения.**

8.	**По ел. поща**	**Катерина Раковска**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**С настоящото становище изразявам несъгласието си с предвидените изменения в Закона за гражданското въздухоплаване, по-конкретно с предложенията, съдържащи се в група промени № 5, свързани със значителното увеличение на размера на административните санкции.** **Считам, че предлаганото многократно повишаване на глобите би довело до нарушаване на принципа на съразмерност между извършеното нарушение и наложеното наказание. При така предложения подход дори най-ниските по размер санкции биха станали изключително тежки за голяма част от гражданите и операторите. В определени случаи дори незначителни или инцидентни нарушения, като краткотрайно превишаване на допустимата височина или друго нарушение без реално настъпили вредни последици, биха могли да доведат до непосилни финансови санкции.** **Подкрепям усилията за повишаване на безопасността на въздухоплаването и необходимостта от ефективен контрол върху спазването на нормативните изисквания. В същото време считам, че санкционната политика следва да отчита характера, тежестта и последиците на конкретното нарушение.** **Поради това предлагам минималните размери на глобите да бъдат запазени в настоящия им вид, като при необходимост бъде увеличен единствено максималният размер на санкциите за случаите на тежки нарушения или такива, които създават реална опасност за безопасността на въздухоплаването.**	**Приема се частично.**	**Приемат се предложенията минималният размер на санкциите и глобите да се запази по същество на действащото ниво, да се увеличи горната им граница и да се осигури индивидуализация по чл. 27 ЗАНН.** **Минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като сумата от 3000 лв. се превалутира на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се разширява санкционният диапазон и се осигурява възможност наказанието да бъде индивидуализирано съобразно тежестта на конкретното нарушение, настъпилите последици, смекчаващите и отегчаващите**

				Също така считам, че следва да се запази възможността за индивидуална преценка на всеки конкретен случай. При първо нарушение или при маловажни нарушения, които не са довели до вреди или до съществен риск, би следвало да може да се прилага предупреждение вместо имуществена санкция. **Този подход е особено важен, тъй като законът обхваща широк кръг от нарушения с различна степен на обществена опасност и различни последици. Ефективната и справедлива санкционна система следва да позволява разграничаване между формални и несъществени нарушения и такива, които действително застрашават безопасността или причиняват вреди.** **Запазването на действащите минимални размери на санкциите би осигурило по-справедливо отношение към добросъвестните оператори и би позволило санкциите да се налагат съобразно конкретните факти и обстоятелства. В тази връзка считам за необходимо да остане и възможността за прилагане на института на „маловажния случай“ по чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания при нарушения с ниска степен на обществена опасност и липса на вредни последици.**		**обстоятелства и останалите обстоятелства по чл. 27 ЗАНН, като същевременно се запазва възможността за налагане на достатъчно възпираща санкция при тежки нарушения.** **Не се приема въвеждането на автоматична възможност за предупреждение при всяко първо нарушение без вредни последици. Предупреждение може да се издаде, когато след цялостна преценка конкретното нарушение бъде квалифицирано като маловажен случай по чл. 28 ЗАНН Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки, поради което не е необходимо съответният режим да бъде изрично възпроизвеждан в ЗГВ.**
9.	**По ел. поща**	**Андрей Ковачев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. Искам да изкажа категоричното си несъгласие с Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, в частност с групи промени номер 5 относно промяна на размера на глобите.** **Увеличението на глобите би направило всяка санкция несъразмерно спрямо деянието, тъй като дори най-малката санкция би възлизала на почти 15000€ (ако се увеличат десетократно глобите от чл. 143, ал. 1 от ЗГВ), правейки**	**1. Приема се.**	**1. Предложението за увеличение на минималния размер на глобата по чл. 143, ал. 1 е преразгледано. Минималният размер се запазва по същество на действащото ниво, като сумата от 3000 лв. се превалутира на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на**

				минимална грешка, например моментно превишаване на максималната височина или друго малко закононарушение без сериозни последствия, финансово непосилна за повечето граждани. **Съгласен съм с всякакви мерки, които биха повишили безопасността във въздуха, но намирам, че санкциите трябва да са справедливи и съразмерни, отчитайки тежестта и последиците на конкретното нарушение. По тази причина силно апелирам да не се увеличава минималната сума за санкции при нарушение, а само горната граница да бъде увеличена при тежки и опасни нарушения. Също така апелирам за възможност за индивидуална преценка на наказателните мерки според конкретния случай и да има възможност при първо или маловажно нарушение без причинени вреди да бъде прилагано предупреждение вместо глоба. Смятам, че това е важно, защото законът обхваща много различни нарушения с различна тежест и последствия и трябва да може да се диференцира при тяхното санкциониране. Наказанията, било то предупреждения или глоби, трябва да отчитат тежестта на извършеното нарушение и създадените от него или не опасности и последствия. Запазването на сегашната минимална глоба дава възможност за по-справедливо третиране не първи и маловажни нарушения, позволявайки да не бъдат засегнати добросъвестни оператори с тежки глоби.** **2. От това следва и да остане възможността за приложение на "маловажен случай" по чл. 28 от ЗАНН при леки нарушения без последствия.**	**2. Не се приема.**	**цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се разширява санкционният диапазон и се осигурява възможност наказанието да бъде индивидуализирано съобразно тежестта на конкретното нарушение, настъпилите последици, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и останалите обстоятелства по чл. 27 ЗАНН, като същевременно се запазва възможността за налагане на достатъчно възпираща санкция при тежки нарушения.** **2. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки, поради което не е необходимо съответният режим да бъде изрично възпроизвеждан в ЗГВ.**

				3. Моля настоящето становище да се счита за сигнал по смисъла на АПК и да получа отговор на посочените ел. адрес за предприетите действия във връзка с него. Моля да ми бъде изпратен входящият номер на моя сигнал.	**3. Не се приема.**	**3. Становището е представено в рамките на общественото обсъждане на законопроекта по чл. 26 от Закона за нормативните актове и е процедирано по законоустановения ред – същото е включено в справката от обществените консултации като по предложенията е посочено кои се приемат и кои не се приемат. За неприетите са изложени съответните мотиви. Въпреки че не представлява сигнал по смисъла на АПК, до подателя е изпратен писмен отговор.**
10.	**Ел. поща**	**Борис Моллов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Изразявам несъгласие с предложените изменения в административнонаказателните разпоредби, доколкото те предвиждат значително завишаване на минималните санкции за нарушения, извършени при експлоатацията на безпилотни летателни системи. Подкрепям необходимостта от високо ниво на авиационна безопасност и ефективен контрол върху използването на безпилотни летателни системи. Считам обаче, че целите на закона следва да бъдат постигнати чрез балансирани, пропорционални и обосновани мерки.** **1. Необходимост от спазване на принципа на пропорционалност:** **Административното наказание следва да бъде съобразено с тежестта на конкретното нарушение, степента на обществената опасност и настъпилите вредни последици.** **Прилагането на високи минимални санкции без достатъчно разграничение между отделните видове нарушения създава риск еднакво тежко да бъдат санкционирани както формални административни пропуски, така и действия, които реално застрашават безопасността на въздухоплаването.**	**Приема се частично.**	**Предложенията за запазване на минималния размер на санкцията се приемат. Минималният размер на глобата по чл. 143, ал. 1 се запазва по същество на действащото ниво, като 3000 лв. се превалутират на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръглят, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се осигурява по-широк диапазон за индивидуализация на наказанието и възможност за**

				Подобен подход не съответства на принципа на пропорционалност, който е основен принцип както в българското административно право, така и в правото на Европейския съюз. **2. Липса на достатъчна обосновка за необходимостта от увеличаване на минималните санкции:** **От мотивите към законопроекта не става ясно въз основа на какъв анализ е прието, че именно увеличаването на минималните размери на глобите ще доведе до по-високо ниво на безопасност.** **Не са представени данни, които да показват:** **• че действащите санкции са неефективни;** **• че нарушенията се дължат на недостатъчно тежки наказания;** **• че по-високите минимални санкции ще доведат до намаляване на нарушенията.** **Ефективната превенция следва да се основава на доказателства, а не единствено на увеличаване размера на административните наказания.** **3. Недостатъчно разграничение между различните категории нарушения:** **Следва ясно да се разграничава:** **• формално административно нарушение без настъпили вредни последици;** **• нарушение, извършено по непредпазливост;** **• повторно нарушение;** **• умишлено нарушение, създало реална опасност за живота, здравето, въздухоплаването или националната сигурност.** **Налагането на еднакво високи минимални санкции при тези различни хипотези не позволява наказанието да бъде справедливо индивидуализирано.** **4. Ограничаване на възможността за индивидуализиране на наказанието:**		**разграничаване между нарушения с различна степен на обществена опасност.** **Не се приема въвеждането на отделни фиксирани санкционни диапазони според това дали нарушението е извършено по непредпазливост, умишлено, за първи път или повторно. Тези обстоятелства, както и създаденият риск и настъпилите последици, се отчитат при индивидуализацията по чл. 27 ЗАНН. Широкият санкционен диапазон позволява налагането на по-висока санкция при повторност, умисъл или реално създадена опасност, без да се ограничава преценката на наказващия орган чрез предварително фиксирани размери.** **Предложението за предупреждение при първо формално нарушение се приема само когато конкретният случай отговаря на предпоставките за маловажен случай по чл. 28 ЗАНН.Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки и не е необходимо да бъде възпроизвеждана в специалния закон.**

				Една от основните цели на административното наказване е компетентният орган да може да отчете всички конкретни факти и обстоятелства по случая. **Когато минималната санкция е прекомерно висока, възможността за индивидуална преценка значително се ограничава, независимо дали нарушението е маловажно или е извършено без умисъл и без настъпили вредни последици.** **5. Отрицателно въздействие върху добросъвестните оператори:** **През последните години европейската нормативна уредба въведе задължителна регистрация на операторите, обучение, изпити, категории на експлоатация, географски ограничения и редица технически изисквания.** **Голяма част от операторите на безпилотни летателни системи в България изпълняват тези изисквания добросъвестно и използват дронове за фотография, видеозаснемане, земеделие, технически инспекции, научни дейности, доброволчески инициативи и спорт.** **Прекомерно високите минимални санкции могат да доведат до демотивиране именно на тази група законопослушни оператори, без това непременно да въздейства върху лицата, които съзнателно нарушават закона.** **6. По-ефективен подход:** **По-ефективна законодателна политика би била:** **• запазване на разумни минимални санкции;** **• значително по-тежки санкции при повторност;** **• значително по-тежки санкции при доказан умисъл;** **• значително по-тежки санкции при създадена реална опасност за въздухоплаването или националната сигурност;**		

				• възможност за предупреждение или по-ниска санкция при първо формално нарушение без вредни последици. **Подобен подход би постигнал значително по-добър баланс между обществения интерес, авиационната безопасност и принципите на справедливото административно наказване.** **Предлагам текстовете, предвиждащи значително увеличение на минималните административни санкции, да бъдат преразгледани и прецизирани така, че да осигуряват:** **• по-добро разграничение между различните видове нарушения;** **• реална възможност за индивидуализиране на наказанието;** **• съответствие с принципа на пропорционалност;** **• баланс между защитата на обществения интерес и правата на добросъвестните оператори на безпилотни летателни системи.**		
11.	**Ел. поща**	**Митака Димитров**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Абсолютно съгласен съм да бъде висока глобата. И дори мерките трябва да бъдат по-строги. Проверките по-чести, и органите имащи възможност да проверяват - повече! Българинът по друг начин не се учи. Всяко второ влиза в olx и купува, без никаква представа от правила или безопасност. Той щял да пита чат джипити. Падаха върху хора, върху магистрали, върху паметници на културата..еееe.. ами малко е. Първо нарушение 15к евро, второ - 30 к. Подкрепям изцяло!**	**Не е налице предложе-ние.**	**Становището изразява подкрепа за предвиденото завишаване на санкциите и за прилагането на по-строги мерки при нарушения, свързани с експлоатацията на безпилотни въздухоплавателни системи. Не е направено конкретно предложение за изменение или допълнение на текст от законопроекта, поради което становището се приема за сведение и не налага промяна в проекта.**

12.	**Портал за обществени консултации**	**Даниел Топалов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. Функционална независимост на националния надзорен орган (§ 4, чл. 16в, ал. 1) – предложената редакция единствено декларира, че ГД ГВА изпълнява функциите на национален надзорен орган „по независим, безпристрастен и прозрачен начин". Член 4 от Регламент (ЕС) 2024/2803 обаче изисква независимост по отношение на организацията, йерархичната структура и механизмите за вземане на решения, а ГД ГВА едновременно ще бъде и национален компетентен орган по сертифициране. Съвместяването на двете функции в една дирекция без структурни гаранции създава риск от формално, но не ефективно съответствие и от процедура за нарушение по чл. 258 ДФЕС.** ***Предлагам:*** **в закона (или в изрична законова делегация към устройствения правилник) да се предвидят минимални структурни гаранции — обособено звено за надзорните функции с отделна ресорна подчиненост, забрана едни и същи служители да участват едновременно в сертификационни и в икономико-регулаторни решения спрямо един и същ доставчик, и правила за предотвратяване на конфликт на интереси. Декларативната формулировка сама по себе си не изпълнява изискванията на чл. 4, параграф 5 от регламента.**	**1. Не се приема.**	**1. С предложената редакция на чл. 16в, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване изрично се установява, че Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ изпълнява функциите на национален надзорен орган независимо, безпристрастно и прозрачно, като приема решенията, произтичащи от Регламент (ЕС) 2024/2803, независимо от останалите си функции и от доставчиците на аеронавигационно обслужване.** **Регламент (ЕС) 2024/2803 допуска националният надзорен орган да бъде част от съществуваща административна структура, при условие че е гарантирана независимостта при изпълнението на неговите функции и при вземането на решения. Регламентът не изисква всички конкретни елементи на вътрешната организация, йерархичната подчиненост и разпределението на служителите да бъдат уредени на законово равнище.** **Законът урежда принципните и материалноправните гаранции за независимостта на националния надзорен орган. Конкретните организационни и функционални мерки за осигуряване на тази независимост, включително разграничаването на дейностите, механизмите за предотвратяване и управление на конфликти на интереси и определянето на служителите, изпълняващи функциите на националния надзорен орган, са въпроси на вътрешната организация на администрацията и се предвижда да бъдат уредени с относимите устройствен правилник и вътрешни актове.**

						Поради това не се налага в ЗГВ да бъде възпроизвеждан конкретният вътрешноорганизационен модел или да се създава допълнителна специална законова делегация за неговото уреждане.
				2. Десетократно увеличение на санкциите (§ 26–33) — липса на диференциация и пропорционалност.Мотивите обосновават увеличението с обезценката от 1998 г. насам, но еднакъв множител 10× се прилага и към санкции, определени или изменени през 2015 г. и 2021 г. (чл. 143а, чл. 143б, чл. 147б). Кумулативната инфлация от 2021 г. до момента е многократно по-ниска от 900%. Плоското увеличение, включително на долните граници, ограничава възможността за индивидуализация по чл. 27 ЗАНН спрямо физически лица и микропредприятия и поставя под въпрос пропорционалността на административнонаказателната репресия — принцип, приложим и при санкциониране на нарушения на правото на ЕС (чл. 49, параграф 3 от Хартата на основните права). ***Предлагам:*** **диференциран подход — множителят да отчита годината на последна актуализация на съответната разпоредба (напр. пълна актуализация за санкции от 1998 г., умерена за тези от 2015 г. и минимална/никаква за актуализираните през 2021 г.), както и запазване на по-ниски долни граници за физически лица.**	**2. Приема се частично.**	**2. Преразгледан е първоначалният подход към минималните размери на глобите и имуществените санкции. Вместо предложеното значително увеличение на долните граници същите се запазват по същество на действащите нива чрез превалутирането им в евро и тяхното закръгляване, като увеличението се запазва основно по отношение на максималните размери. По този начин се осигурява по-широка възможност за индивидуализация по чл. 27 ЗАНН.** **Не се възприема предложението размерите да се определят посредством единен математически коефициент според годината на последното изменение на всяка санкционна разпоредба. Изминалият период и инфлацията са относими, но не са единствените критерии за определяне на санкцията. Следва да бъдат отчетени защитаваният обществен интерес, характерът и потенциалните последици от нарушенията, кръгът и икономическият капацитет на адресатите, практиката по прилагане на съответната разпоредба и изискването санкциите да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Механичното прилагане на коефициент би могло да доведе до несъразмерни резултати**

						и до нарушаване на съгласуваността между отделните санкционни състави.
				3. Включване на Агенция „Митници“ в проверките за надеждност (§ 8, чл. 16о) — защита на личните данни **Разширяването на кръга проверяващи органи и на обработваните данни (включително данни за „извършени митнически, валутни или акцизни нарушения", а не само за влезли в сила осъдителни актове) представлява ново по обхват обработване на лични данни на няколко хиляди работници. В мотивите и в частичната оценка на въздействието липсва анализ по Регламент (ЕС) 2016/679, не е посочено становище на Комисията за защита на личните данни, нито оценка на въздействието върху защитата на данните по чл. 35 ОРЗД.** ***Предлагам:* (а) законът или наредбата да определи изрично кои категории данни се проверяват, срока на съхранение и реда за уведомяване; (б) отрицателен резултат да може да се основава само на обективно проверими обстоятелства (влезли в сила актове), а не на неприключили производства, с оглед презумпцията за невиновност; (в) да се предвиди ефективен ред за оспорване на отказа, доколкото последицата засяга правото на труд на проверяваното лице.**	**3. Не се приема.**	**3. С предложеното изменение на чл. 16о, ал. 2 от Закона за гражданското въздухоплаване Агенция „Митници“ се включва сред компетентните държавни органи, участващи в извършването на задълбочената цялостна проверка за надеждност на лицата, които изпълняват или предстои да изпълняват служебните си задължения в зоните за сигурност на гражданските летища. Промяната не създава нов регистър, не предоставя на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ пряк и неограничен достъп до информационните системи на Агенция „Митници“ и не въвежда самостоятелен режим за събиране и съхраняване на лични данни. Агенция „Митници“ ще извършва справки в рамките на собствените си правомощия и в собствените си информационни системи, като обработването и обменът на информация следва да се извършват при спазване на Регламент (ЕС) 2016/679, Закона за защита на личните данни и приложимата специална нормативна уредба. Техническите и организационните мерки, правилата за достъп и сроковете за съхранение на данните не е необходимо да бъдат изчерпателно възпроизвеждани в Закона за гражданското въздухоплаване. Не се приема и предложението проверката да бъде ограничена единствено до данни за нарушения и престъпления, установени с влезли в сила актове. Задълбочената проверка за надеждност има превантивен характер и е насочена към установяване и**

						оценяване на рискове за авиационната сигурност, а не към установяване на административнонаказателна или наказателна вина. Ограничаването на използваната информация само до влезли в сила актове би стеснило обхвата и би намалило ефективността на превантивната проверка. Предложението за въвеждане на специален ред за оспорване също не се приема. Настоящият законопроект не променя съществуващия ред за извършване на проверките за надеждност и последиците от тях, а единствено допълва кръга на държавните органи, участващи в проверката. Въпросите относно правната форма на крайния резултат и приложимия ред за защита не са предмет на предложеното изменение.
				4. Минимални стандарти за наземно обслужване, определяни от летищния оператор (§ 14 и § 18, чл. 48з, ал. 4) — конфликт на интереси **Летищният оператор едностранно ще издава стандарти, които независимите организации за наземно обслужване са длъжни да приемат чрез задължително споразумение, скрепено с имуществена санкция (§ 26 относно чл. 143, ал. 3, т. 19). Когато летищният оператор сам извършва или контролира дружество за наземно обслужване, той получава регулаторна власт над преките си конкуренти — риск за лоялната конкуренция, който противоречи на логиката на либерализирания достъп до пазара на наземно обслужване (Директива 96/67/ЕО) и на целта на новата европейска рамка.** ***Предлагам:* минималните стандарти да подлежат на одобрение от ГД ГВА след консултация с комитета на ползвателите на летището и със**	**4. Не се приема.**	**4. Минималните стандарти за качеството на наземното обслужване са свързани с организацията, безопасността, координацията и качественото функциониране на дейностите на конкретното летище, поради което определянето им от летищния оператор е в съответствие с възложените му функции и отговорности. Предложената уредба не обвързва административнонаказателната отговорност с неизпълнение на частноправното споразумение между летищния оператор и организацията за наземно обслужване. Минималните стандарти се включват в ръководството за управление и експлоатация на летището, което се утвърждава от ГД ГВА (чл. 48г, ал. 2, т. 5 от ЗГВ), както и в ръководството на организацията за наземно обслужване, което също се утвърждава от ГД ГВА (чл.**

				засегнатите организации за наземно обслужване, да бъдат обективни, прозрачни и недискриминационни, а санкцията по чл. 143, ал. 3, т. 19 да се обвърже с неспазване на одобрените от ГД ГВА стандарти, а не на частноправно споразумение.		**48д, ал. 2, т. 4 от ЗГВ). Предвидената санкция е за неизпълнение на мерките относно минималните стандарти, съдържащи се в съответното ръководство, а не за неизпълнение на договорно задължение. По този начин стандартите и мерките за тяхното изпълнение са предмет на контрол от компетентния държавен орган в рамките на приложимия режим за одобряване, приемане на декларацията и последващ надзор върху организацията за наземно обслужване. Въвеждането на отделна процедура за предварително одобряване на самите стандарти би дублирало съществуващия контролен механизъм и би създало допълнителна административна тежест. Не се установява противоречие с правилата за достъп до пазара на наземно обслужване, тъй като стандартите се отнасят до всички организации, осъществяващи съответните дейности на конкретното летище, и са насочени към осигуряване на еднакво минимално равнище на качество и безопасност.**
13.	**Портал за обществени консултации**	**Елисавета Георгиева**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Собственик съм на дружество, извършващо геодезически услуги, включително заснемане с безпилотни летателни системи. Дроновото заснемане е съвременна и изключително важна дейност за устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството. То осигурява бързо и прецизно събиране на пространствени данни, необходими за изработването на устройствени планове и инвестиционни проекти, за обследването на територии и строежи и за проследяване изпълнението на строителните дейности.**	**Приема се частично.**	**Предложението за запазване на минималния размер на санкцията се приема. Минималният размер на глобата по чл. 143, ал. 1 се запазва по същество на действащото ниво, като 3000 лв. се превалутират на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване. При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов**

				Въпреки сериозните затруднения пред малките предприятия в сектора, полагаме усилия да следим развитието на технологиите, да придобиваме нови геодезически уреди и безпилотни летателни системи и да инвестираме в специализиран софтуер, обучение и квалификация. **Именно поради това съм силно обезпокоена от предложението по § 26, т. 1 от законопроекта глобата по чл. 143, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване да бъде увеличена от 3000–10 000 лв. на 15 000–50 000 евро.** **Това увеличение ще се прилага и спрямо нарушенията по чл. 143, ал. 1, т. 20, отнасящи се до извършването на полети с безпилотни въздухоплавателни средства. Разпоредбата има широк обхват и включва както полет без изискуемото разрешение, така и нарушения на приложимите нормативни изисквания или на процедурите, предвидени в документацията на оператора.** **Не може по отношение на размера на наказанието да се приравнява нарушение, при което се допуска или извършва полет с въздухоплавателно средство, което не е регистрирано или няма удостоверение за летателна годност, с всяко нарушение по т. 20 при експлоатация на дрон. Между отделните деяния може да съществува съществена разлика по отношение на характера и степента на обществена опасност, създадения риск и настъпилите последици.** **Предложеният минимален размер от 15 000 евро не позволява адекватно разграничаване между тежко нарушение, създало непосредствена опасност за хора, пилотирано въздухоплавателно средство или критична инфраструктура, и формално, техническо или документално**		**максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръглят, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се осигурява по-широк диапазон за индивидуализация на наказанието и възможност за разграничаване между нарушения с различна степен на обществена опасност.** **Не се приема чл. 143, ал. 1, т. 20 да бъде изключен от общия санкционен състав и да се създаде отделен санкционен режим според категорията на операцията. Предвиденият диапазон от 1500 до 10 000 евро, съчетан с правилата на чл. 27 ЗАНН, позволява да бъдат отчетени категорията и рискът на операцията, мястото на полета, създадената опасност, настъпилите последици, както и обстоятелството дали нарушението е първо или повторно. Създаването на самостоятелни санкционни състави за всички възможни категории и фактически хипотези би довело до прекомерна казуистичност и не се налага за постигане на необходимата индивидуализация.**

				нарушение, извършено за първи път, без вредни последици и без реално застрашаване на авиационната безопасност. **Съгласно чл. 27 ЗАНН при определянето на административното наказание следва да бъдат отчетени тежестта на нарушението, подбудите, смекчаващите и отегчаващите обстоятелства и имущественото състояние на нарушителя. Когато обаче законът предвижда прекомерно висок минимален размер, възможността за действителна индивидуализация на наказанието е съществено ограничена.** **Предложението не съответства и на принципите на необходимост, обоснованост и пропорционалност по чл. 26, ал. 1 от Закона за нормативните актове. Европейската уредба на операциите с безпилотни летателни системи е основана на оценката на риска и разграничава операции в „неограничена“, „специфична“ и „сертифицирана“ категория. Същият диференциран подход следва да бъде приложен и при определянето на административните наказания.** **Мотивите към законопроекта обосновават увеличението основно с икономическото развитие, инфлацията и необходимостта от възпиращо действие, като се посочват преди всичко големи авиационни, летищни и наземни оператори. Тези съображения не могат автоматично да бъдат отнесени към физически лица, самостоятелно заети специалисти и малки предприятия, използващи дронове за геодезия, проектиране, строителство, земеделие или фотография. Самите мотиви признават, че се предлага приблизително десетократно увеличение на санкциите.** **Предлагам чл. 143, ал. 1, т. 20 да бъде изключен от общото увеличение на санкцията и за**		

				нарушенията при експлоатация на безпилотни летателни системи да бъде създадена самостоятелна и диференцирана административнонаказателна уредба. Размерът на наказанието следва да бъде съобразен с характера на нарушението, категорията и риска на операцията, мястото на полета, създадената опасност, настъпилите последици и обстоятелството дали нарушението е първо или повторно. **Поради изложеното, предлагам размерът на санкцията от 15 000 до 50 000 евро да бъде преразгледан и диференциран съобразно характера, тежестта и последиците от конкретното нарушение.**		
14.	**Портал за обществени консултации**	**Владимир Рибенцов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**От името на AltioraSky и лично от мое име изразявам подкрепа за необходимостта от строг и ефективен контрол върху нарушенията, извършвани при експлоатацията на безпилотни въздухоплавателни средства.** **Умишлените нарушения, полетите в забранени зони, в близост до летища, критична инфраструктура и други действия, които създават реална опасност за хората или въздухоплаването, следва да бъдат санкционирани строго и възпиращо.** **Считаме обаче, че предложеното изменение на чл. 143, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване и увеличаването на санкционния диапазон до 15 000–50 000 евро не осигурява необходимата пропорционалност по отношение на нарушенията с безпилотни въздухоплавателни средства.** **В обхвата на разпоредбата могат да попаднат нарушения с напълно различна тежест – от формален или административен пропуск без реална опасност и вредни последици до умишлено и особено опасно поведение,**	**Приема се частично.**	**Минималният размер на глобата по чл. 143, ал. 1 се запазва по същество на действащото ниво, като 3000 лв. се превалутират на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване. При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба. Чрез предложените промени се осигурява**

				застрашаващо пилотираната авиация, хората и критичната инфраструктура. **Определянето на еднакъв минимален размер от 15 000 евро за всички тези случаи би ограничило съществено възможността за реална индивидуализация на наказанието и би могло да доведе до очевидно несъразмерни санкции.** **Подкрепяме предложението долната граница на санкцията да остане непроменена, като при необходимост бъде увеличена единствено горната граница за тежки, умишлени, повторни или особено опасни нарушения.** **Наред с това предлагаме нарушенията, свързани с безпилотни въздухоплавателни средства, да бъдат уредени в самостоятелен и степенуван санкционен режим, който ясно да разграничава:** **– първо, формално или маловажно нарушение без реална опасност и без вредни последици;** **– административни и документални пропуски;** **– нарушения, извършени при груба небрежност, повторност или отказ от съдействие;** **– нарушения, създали конкретна опасност за хора, въздухоплавателни средства или защитени обекти;** **– умишлени и особено тежки нарушения, включително полети в близост до летища, критична инфраструктура и други зони с висок риск.** **Европейската нормативна уредба за безпилотната авиация е изградена върху риск-базиран подход, чрез разделянето на операциите в „отворена“, „специфична“ и „сертифицирана“ категория. Логично и справедливо е националният санкционен режим да следва същия принцип, като размерът и видът на наказанието бъдат съобразени с реалния риск, поведението на нарушителя и настъпилите последици.**		**по-широк диапазон за индивидуализация на наказанието и възможност за разграничаване между нарушения с различна степен на обществена опасност.** **Не се приема предложението в ЗГВ да се създава специална разпоредба относно предупреждението при маловажен случай. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки и не е необходимо да бъде възпроизвеждана в специалния закон.**

				При определянето на санкцията следва да се отчитат поне: **– наличието или липсата на реална опасност;** **– причинените вреди и последици;** **– умисълът или степента на небрежност;** **– дали нарушението е първо или повторно;** **– съдействието на нарушителя на контролните органи;** **– категорията и условията на конкретната операция;** **– обстоятелството дали нарушителят е физическо лице, малък оператор или голям икономически субект.** **Считаме също, че трябва да бъде гарантирана възможността за прилагане на института на „маловажния случай“ по чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания. При първо и формално нарушение от физическо лице, когато не са причинени вреди и не е създадена реална опасност, предупреждението би било значително по-справедлива и ефективна първа мярка от санкция в размер на десетки хиляди евро.**		
15.	**Ел. поща**	**Стоян Стоянов**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Относно § 26–33 – десетократно увеличение на глобите и имуществените санкции по глава XIII от ЗГВ, включително санкциите по чл. 143, ал. 1, приложими за нарушения, свързани с експлоатацията на безпилотни летателни системи (от 3 000–10 000 лв. на 15 000–50 000 евро):** **Подкрепям целта за безопасно въздушно пространство, но изразявам категорично несъгласие с предложеното увеличение и считам, че минималните санкции за физически лица и малки оператори следва да бъдат намалени, а не увеличени.**	**Приема се частично.**	**Преразгледан е първоначалният подход към минималните размери на глобите и имуществените санкции, като вместо значителното им увеличение те се запазват по същество на действащите нива чрез превалутирането им в евро и закръгляването им. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване. При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1**

				Съображенията ми се основават изцяло на документите от преписката по законопроекта: **1. Финансовата обосновка опровергава декларираната цел. Заложени са конкретни, нарастващи по години приходи от административнонаказателна дейност: 317 650 евро (2026 г.), 381 180 евро (2027 г.), по 444 710 евро (2028–2029 г.). Ако целта беше превенция, прогнозираните приходи биха намалявали, а не расли. Планирането на бюджетни постъпления от глоби създава институционален стимул за активно глобяване – недопустима цел на административнонаказателната репресия.** **2. Собствените данни в мотивите не обосновават коефициент 10. Цитираният в мотивите ръст на БВП (26 460 млн. лв. през 1998 г. → 202 861 млн. лв. през 2024 г.) дава номинален ръст от приблизително 7,7 пъти. Отделно, част от санкциите са актуализирани през 2015 и 2021 г. – аргументът за 28-годишна обезценка е неприложим към тях, а коефициентът се прилага унифицирано.** **3. Самият законопроект опровергава твърдението за единен подход: с § 32 размерът по чл. 147, ал. 1 (общият субсидиарен състав, приложим и към хипотезата на ал. 2 – ръководител или длъжностно лице, наредило или допуснало нарушение) се променя от 1 000–10 000 лв. на 500–5 000 евро – т.е. без реално увеличение, само превалутиране – въпреки че мотивите декларират десетократно увеличение на долната и горната граница и изрично посочват чл. 147 сред текстовете от 1998 г., нуждаещи се от осъвременяване. Несъответствието между мотиви и текст показва, че коефициентът не е**		**евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени на горните граници на глобите и санкциите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба.**

				резултат от анализ по състави. Моля да бъде обяснено различното третиране. **4. Становището на администрацията на МС потвърждава липсата на обосновка. В публикуваното становище на дирекция „Модернизация на администрацията" е посочено, че не е изяснено въз основа на какви критерии санкциите се определят като неактуални, че не са представени данни в подкрепа на този извод, и се изискват данни за пропорционалността, съпоставимостта с други сходни нарушения и данни от контролната дейност. Съгласно чл. 30б, ал. 4 от УПМСНА окончателната оценка следва да бъде съобразена с тези препоръки – моля да бъде посочено как е изпълнено това изискване.** **5. Операторите на БЛС липсват от кръга на заинтересованите страни. В раздел 3 на частичната предварителна оценка на въздействието подробно са изброени летищни, наземни и авиационни оператори, учебни центрове, авиационен персонал и пътници, но никъде не са посочени регистрираните оператори на БЛС и дистанционно управляващите пилоти – най-многобройната група, засегната от увеличението по чл. 143, ал. 1. Съответно въздействието върху тази група – включително рискът от отказ от регистрация и изтласкване на дейността извън регулирания сектор – не е анализирано изобщо, а в раздел 6.5 е записано, че не се идентифицират потенциални рискове. Оценка на въздействието, която не идентифицира най-засегнатата група, не изпълнява изискванията на чл. 26 от ЗНА и на Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието.**		

				6. Противоречие в документацията по преписката. В мотивите е посочено, че е изготвена цялостна предварителна оценка на въздействието, докато публикуваният документ е частична оценка, в която на въпрос 9 е отбелязано, че цялостна оценка не се изисква. Моля за изясняване. **7. Санкционната част не произтича от правото на ЕС. Самата оценка посочва, че измененията в санкционната рамка са национална политика, а не задължение по правото на ЕС. Следователно тяхното разглеждане не е обвързано със срока 30 септември 2026 г. по Регламент (ЕС) 2024/2803 и предлагам тази част да бъде отделена от европейските мерки и разгледана след пълен анализ, за да не се приемат необосновани санкции под времевия натиск на европейския срок.** **8. Висок фиксиран минимум създава условия за селективно правоприлагане. Когато законът не позволява санкцията да се съобрази с тежестта на случая, реалната преценка се измества от мотивирания, подлежащ на съдебен контрол акт към неконтролируемото решение на проверяващия на терен дали изобщо да състави акт. В съчетание с планираните бюджетни приходи по т. 1 това създава корупционен натиск и предпоставки за избирателно прилагане.** **С оглед на изложеното предлагам:** **– § 26–33 да бъдат оттеглени за преработка след извършване на анализ по състави и субекти, съгласно препоръките в становището на администрацията на МС;**		**Не се приема предложението за оттегляне на § 26-33 - констатираните въпроси относно минималните размери са преодолени чрез преразглеждане на отделните санкционни разпоредби и запазване по същество на действащите долни граници. Поради това не се налага оттегляне на целия пакет от разпоредби.**

				– диференциация по субекти: евентуално увеличение само за сертифицирани организации със значителен финансов ресурс; за физически лица и малки оператори на БЛС – намаляване на минимума до 300–500 евро за маловажни нарушения без вреди; **– предупреждение при първо нарушение без вреди и без създаден риск; изрично запазване на чл. 28 от ЗАНН;** **– допълване на оценката на въздействието с операторите на БЛС като заинтересована страна и анализ на въздействието върху тях;**		**Приема се необходимостта първоначално предложеният минимум от 15 000 евро да бъде значително намален, поради което той се определя на 1500 евро. Не се приема допълнително намаляване до 300–500 евро или отделен минимум според вида на субекта, тъй като размерът от 1500 евро съответства по същество на действащата санкция и запазва необходимия възпиращ ефект.** **Предупреждение при първо нарушение и изрично запазване на чл. 28 ЗАНН - приема се частично. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки и не е необходимо да бъде възпроизвеждана в специалния закон. Не се приема автоматично предупреждение при всяко първо нарушение, тъй като поредността и липсата на вреди са относими, но не са единствените критерии за маловажност.** **Частичната предварителна оценка на въздействието е изготвена и съгласувана с администрацията на Министерския съвет преди провеждането на обществената консултация. Становищата на операторите на БЛС са разгледани в рамките на общественото обсъждане и са отчетени при преработването на законопроекта, като първоначално предложеното увеличение на минималните санкции е преосмислено и те се запазват по същество на действащите нива. Поради това не се налага допълване на предварителната оценка на въздействието, а резултатите от консултацията са отразени в настоящата**

				– публична годишна статистика за актовете и санкциите по глава XIII и срок за последваща оценка на въздействието в ЗЗР, съгласно препоръката в становището на администрацията на МС.		**справка и в окончателните мотиви към законопроекта.** **Годишна статистика и срок за последваща оценка – не се приема като законодателно предложение. Публикуването на статистическа информация за административнонаказателната дейност е организационна мярка, която може да бъде осъществявана чрез годишните отчети на компетентния орган и не е необходимо да се урежда в преходните и заключителните разпоредби на ЗГВ. Последващата оценка на въздействието се извършва по общия ред на чл. 22 ЗНА, поради което не е необходимо възпроизвеждане на това задължение в законопроекта.**
16.	**Ел. поща**	**Веско Анев**	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Относно десетократното увеличение на санкциите по чл. 143, ал. 1 за нарушения, свързани с експлоатацията на безпилотни летателни системи:** **Пиша Ви като частно лице, хоби пилот, не като представител на компания. Летя с дрон в планински райони и снимам пейзажи и скални формации – без търговска цел, чисто като хоби. Със предложената промяна това хоби ме превръща в човек, който живее с една грешка от финансова катастрофа, и искам това да се знае какво реално означава за хора като мен.** **В планински райони GPS сигналът често отслабва, връзката със съответните приложения е нестабилна, а границите на въздушните зони в планински терен не винаги са очевидни за пилот, който гледа телефона си, а не авиационна карта. С сегашната минимална санкция от ~1500 € такава грешка вече е тежка. С предложената от 15 000 € тя става състояние, което променя цял**	**Приема се частично.**	**Минималният размер на глобата по чл. 143, ал. 1 се запазва по същество на действащото ниво, като 3000 лв. се превалутират на 1500 евро. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени размерите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръгляват, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба.**

				живот за един човек, който не е направил никому лошо. **Не оспорвам нуждата от реални санкции за тези, които съзнателно летят над летища, тълпа или хора, застрашавайки чужди имоти. Това заслужава строга санкция. Но моята грешка – излизане из въздушна зона във висока планина, без никаква опасност за човек или имущество – носи същата минимална санкция като нарушение, което е застрашило пътниците на самолет.** **Затова моля:** **– минималната санкция за неумишлено/техническо нарушение на въздушна зона без реален риск да остане на сегашните нива, а не да се изравнява с тази за съзнателен и опасен полет;** **– при първо нарушение без причинени вреди изрична възможност за предупреждение вместо имуществена санкция;** **– изрично запазване на възможността за прилагане на „маловажен случай" по чл. 28 от ЗАНН за случаи като моя.** **Не искам да спра да летя. Искам закон, който прави разлика между хора и опасност.**		**По този начин се осигурява по-широк диапазон за индивидуализация на наказанието и възможност за разграничаване между нарушения с различна степен на обществена опасност.** **Не се приема предложението в ЗГВ да се създава специална разпоредба относно предупреждението при маловажен случай. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН е приложима при наличие на предвидените в нея предпоставки и не е необходимо да бъде възпроизвеждана в специалния закон.**
17.	**Ел. поща**	**Антон Пулийски**	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: **1. Асоциация Обединено Дрон**	**Настоящото становище има колективен характер и се подава съвместно от изброените по-горе петнадесет организации (наричани „организациите“), които в своята съвкупност представляват съществена част от гражданската авиационна общност в Република България – оператори на безпилотни летателни системи, предприятия от авиационната индустрия, спортно-технически и авиомоделни организации, свръхлеката авиация,**	**Приема се.**	**Основното предложение за запазване по същество на действащата долна граница на глобата по чл. 143, ал. 1 и увеличаване на горната граница се приема. С предложените изменения се предвижда приблизително двукратно увеличение на горната граница на част от имуществените санкции и глобите, както и превалутирането им в евро и съответното им закръгляване При запазване на цифровото изражение на**

			Общество, с ЕИК: 205283814 **2. Асоциация на Българската авиационна индустрия, с ЕИК: 206273100** **3. СМАРТТЕХ – 19 ЕООД, с ЕИК: 204724451** **4. АероПро ЕООД, с ЕИК: 208155983** **5. Клуб Дрон Екстрийм, с ЕИК: 204980956** **6. Асоциация за история и бъдеще на българската авиация, с ЕИК: 207192345** **7. Сдружение „Българска федерация по авиомоделизъм“, с ЕИК: 121345940** **8. Фондация „Български военновъздушни сили“, с ЕИК: 121441611** **9. Асоциация на свръхлеката авиация в България, с ЕИК: 176229351**	**професионалната роботизирана и иновационна общност, както и организации с историческа и образователна мисия в областта на българската авиация.** **Организациите заявяват изрично, че подкрепят целите на законопроекта в частта му, насочена към повишаване на безопасността на гражданското въздухоплаване, към привеждане на националната уредба в съответствие с правото на Европейския съюз и към осигуряване на ефективно прилагане на административнонаказателните разпоредби. Споделяме разбирането, че безопасността на въздушното пространство е обществено благо от най-висш порядък и че нарушенията, които създават реална опасност за него, следва да бъдат санкционирани строго и неотвратимо.** **Намираме, че предложеното увеличение на долната граница на санкциите по чл. 143, ал. 1 от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ) не е съобразено с принципа на съразмерност и в предложения си вид би довело до резултати, противоположни на преследваните от вносителя цели.** **Не оспорваме увеличението на горната граница на глобите и имуществените санкции.** **Възражението е насочено единствено срещу увеличаването на долната граница на санкциите по чл. 143, ал. 1 ЗГВ, което засяга непосредствено и особено тежко операторите на безпилотни летателни системи – предвид състава относно извършване на полет с безпилотно управляемо въздухоплавателно средство без съответното разрешение и/или в нарушение на приложимите нормативни изисквания (състав, създаден с ДВ, бр. 16 от 2021 г.).** **ОСНОВНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ:**	**-**	**досегашния максимум в левове като нов максимум в евро и при официалния курс 1 евро = 1,95583 лв. увеличението е приблизително 95,6%. От увеличението са изключени размерите по чл. 143а, ал. 3, 4 и 5 и чл. 147, ал. 1, които се превалутират и закръглят, без съществено изменение на санкционната тежест. Този подход е съобразен с въвеждането на съставите през 2025 г. и необходимостта от запазване на стабилността на наскоро приетата уредба.**

			10. Професионална асоциация по роботика и автоматизация, с ЕИК: 205319541 **11. Българска авиационна асоциация, с ЕИК: 121388240** **12. Камбани Дрон Клуб – София, с ЕИК: 207151479** **13. Дрон Клуб Варна, с ЕИК: 207004633** **14. Асоциация на Професионалните Въздушни Фотографи и Видеооператори, с ЕИК: 206581176** **15. Фондация "ЛИБР*е*", с ЕИК 176860854**	**Предлагаме долната граница на глобите и имуществените санкции по чл. 143, ал. 1 ЗГВ да остане в действащия си размер, а предвиденото увеличение да бъде приложено единствено към горната граница на санкцията.** **Пример за редакция по състава, относим към "безпилотните управляеми въздухоплавателни средства": вместо предложения диапазон „от 15 000 до 50 000 евро" да се прилага „от 1 500 до 50 000 евро" (запазена долна граница, увеличена горна граница).** **МОТИВИ:** **4.1. Съставите по чл. 143, ал. 1 ЗГВ обхващат деяния с коренно различна обществена опасност** **Разпоредбата на чл. 143, ал. 1 ЗГВ съдържа широк кръг фактически състави.** **Една и съща санкционна норма се прилага както при нарушения, довели до реално застрашаване на безопасността на въздухоплаването, така и при чисто формални административни нарушения, при които не са настъпили никакви вредни последици и не е бил създаден риск за трети лица или за въздушното движение.** **Механичното повишаване на минималната санкция обезсмисля тази законодателна конструкция: то приравнява по санкционни последици деяния, които са несъизмерими по своята обществена опасност. Резултатът е не по-висока безопасност, а загуба на нюанс в санкционната политика.** **4.2. Принципът на съразмерност изисква индивидуализация на наказанието** **Съгласно чл. 27 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) административното наказание се определя съобразно тежестта на нарушението, степента на обществената опасност, подбудите за извършването му, както и смекчаващите и**		

				отегчаващите обстоятелства и имотното състояние на нарушителя (чл. 27 ЗАНН). **Тази индивидуална преценка обаче е ограничена от изричната забрана наказанието да се определя под предвидения в закона минимум (чл. 27, ал. 5 ЗАНН).** **Именно поради това долната граница действа като твърд праг: колкото по-висок е той, толкова по-стеснено (а при значително увеличение практически невъзможно) става справедливото индивидуализиране при леките случаи.** **Институтът на маловажния случай, при който наказващият орган не налага наказание, а издава писмено предупреждение (чл. 28 ЗАНН, в редакцията в сила от 23.12.2021 г.), не компенсира този дефект. Той е изключение, чието прилагане зависи от преценка на органа и поражда правна несигурност; при драстично завишен минимум натискът върху този институт би нараснал непропорционално, което е нежелателен законодателен резултат.** **4.3. Конституционната рамка не допуска санкции, изключващи индивидуализацията** **Конституционният съд на Република България е имал повод да разгледа именно проблема за невъзможността за индивидуализация на административното наказание. С Решение № 4 от 30 април 2025 г. по конституционно дело № 29/2024 г. (обн. ДВ, бр. 38 от 09.05.2025 г.) Съдът обяви за противоконституционна разпоредба, изключваща приложението на чл. 28 ЗАНН, като прие, че „наказание, което не е съобразено с индивидуалната степен на обществената опасност на деянието и на дееца, не би следвало да бъде налагано в правна система, основана на принципите в правовата държава“, и че липсата на възможност за замяна на наказанието с предупреждение, съчетана с множество**		

				абсолютно определени санкции, „лишава съда от възможност да въздаде справедливост чрез индивидуализация на наказанието“ (Решение № 4/2025 г. на КС по к.д. № 29/2024 г.). **Настоящата хипотеза не е идентична на разгледаната от Съда, но правният принцип е същият: колкото по-високо е фиксирано законовото „дъно“ на санкцията, толкова по-близо е нормата до режим на абсолютно определено наказание, който Конституционният съд е намерил за несъвместим с принципите на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България).** **4.4. Правото на Европейския съюз изисква санкциите да бъдат пропорционални** **Санкционният режим по чл. 143, ал. 1 ЗГВ в частта относно безпилотните летателни системи прилага правото на Съюза и поради това е обвързан от общия принцип на пропорционалност, както и от чл. 49, § 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз.** **Регламент (ЕС) 2018/1139 изисква санкциите да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи, като изрично постановява, че те се определят при отчитане на тежестта на случая, и в частност на степента, в която е застрашена безопасността, на дейността, до която се отнася нарушението, и на икономическия капацитет на съответното физическо или юридическо лице (чл. 84, § 2 от Регламент (ЕС) 2018/1139).** **Тази норма е решаваща за настоящия случай. Тя изисква санкцията да бъде съобразена с икономическия капацитет на нарушителя, а долната граница е именно онзи елемент от санкцията, който по своята правна природа не подлежи на такова съобразяване. Каквото и да е имущественото състояние на нарушителя,**		

				наказващият орган не може да слезе под нея (чл. 27, ал. 5 ЗАНН). Колкото по-висок е прагът, толкова по-широк е кръгът от лица, спрямо които изискването на чл. 84, § 2 остава практически неизпълнимо. **Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 изгражда целия режим на безпилотните летателни системи върху рисково-базиран подход, като изисква правилата и мерките да бъдат пропорционални на естеството и риска на операцията и разделя операциите на „неограничена“, „специфична“ и „сертифицирана“ категория (съображения и чл. 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947). Санкционна рамка с единна висока долна граница противоречи на логиката на този режим. Изводът се подкрепя от постоянната практика на Съда на Европейския съюз, който подлага националните санкции за нарушения на правото на Съюза на самостоятелен контрол за пропорционалност (решение от 09.02.2012 г. по дело C-210/10, Urbán; решение от 22.03.2017 г. по съединени дела C-497/15 и C-498/15, Euro-Team и Spirál-Gép; решение от 04.10.2018 г. по дело C-384/17, Link Logistik).** **Съдът е приел, че принципът на пропорционалност е общ принцип на правото на Съюза, приложим към националните санкционни производства, а като основно право по чл. 49, § 3 от Хартата – и към санкциите с наказателен характер.** **Съществено за настоящия случай е, че наличието на санкционен диапазон само по себе си не удовлетворява теста за пропорционалност. По делото Chmielewski санкцията не е била фиксирана – тя е варирала в зависимост от размера на недекларираната сума - и въпреки това Съдът е приел, че размерът ѝ не е съобразен с тежестта на нарушението и е непропорционален**		

				(решение от 16.07.2015 г. по дело C-255/14, Chmielewski). Проверката се извършва спрямо конкретното деяние и конкретния нарушител, а не спрямо ширината на предвидената скала. **В сходен смисъл Европейският съд по правата на човека е приел, че прекомерна имуществена мярка, преследваща по същество наказателна цел и възлагаща индивидуална прекомерна тежест, нарушава правото на собственост (решение по делото Тогрул срещу България, жалба № 20611/10).** **Приложено към чл. 143, ал. 1 ЗГВ, изложеното означава, че долната граница следва да бъде съразмерна на най-лекото деяние, което съставът обхваща.** **Обстоятелството, че за тежките нарушения проектът предвижда значително по-висока горна граница, не санира несъразмерността на прага – напротив, то потвърждава, че целта на вносителя се постига чрез горната граница.** **4.5. Особено неблагоприятно отражение върху операторите на безпилотни летателни системи** **Режимът на експлоатация на безпилотните системи е изключително динамичен.** **Той включва множество административни изисквания, произтичащи от европейските регламенти, от географските зони на БЛС и от временните ограничения на въздушното пространство, които се променят често и се публикуват по различни канали (Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947; Наредба № Н-6 от 11.04.2023 г.).** **В практиката закономерно възникват нарушения с ниска степен на обществена опасност, например:** **• неправилна преценка относно приложимостта или времевия обхват на временна географска зона;**		

				• непреднамерено административно нарушение, при което не е създаден риск за въздухоплаването; **• първо нарушение от регистриран оператор, който незабавно преустановява полета след установяване на пропуска;** **• пропуск при своевременното подновяване на регистрация или на друг административен реквизит.** **За тези хипотези санкция с драстично завишена долна граница е явно непропорционална. Тя е особено тежка за физическите лица, за спортистите и авиомоделистите и за микропредприятията, чийто годишен оборот може да бъде съизмерим или по-нисък от самия минимален размер на глобата.** **Следва да се отчете и обратният ефект върху безопасността: непосилно високата минимална санкция демотивира регистрацията и легалната експлоатация и изтласква част от операторите извън обхвата на контрола. Резултатът е по-малка, а не по-голяма прозрачност на въздушното пространство.** **4.6. Увеличаването единствено на максималния размер е достатъчен и адекватен инструмент** **Запазването на действащата долна граница по никакъв начин не препятства строгото санкциониране на тежките нарушения. Напротив – увеличената горна граница предоставя на административнонаказващия орган значително разширен инструментариум при случаите на:** **• създадена реална опасност за безопасността на въздухоплаването;** **• повторност и системно неспазване на нормативните изисквания;** **• умишлено нарушение;**		

				• нарушение, извършено от субект със значителен икономически капацитет. **По този начин се постига балансът, който законодателят търси: засилена превенция и по-висок таван спрямо тежките нарушения, при запазена възможност за справедлива индивидуализация спрямо леките – тоест точно съотношението, което изисква чл. 84, § 2 от Регламент (ЕС) 2018/1139 и чл. 27 ЗАНН.** **4.7. Мотивите на законопроекта не обосновават именно увеличението на минимума** **Съгласно Закона за нормативните актове изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на обоснованост, предвидимост и пропорционалност (чл. 26 ЗНА); изработването на всеки проект на закон се предхожда от предварителна оценка на въздействието (чл. 20 ЗНА); мотивите, съответно докладът, следва да съдържат причините, целите, финансовите и други средства, очакваните резултати и анализ за съответствие с правото на Европейския съюз (чл. 28, ал. 2 ЗНА), като проект без надлежни мотиви и предварителна оценка на въздействието не се обсъжда от компетентния орган (чл. 28, ал. 4 ЗНА).** **Приложените мотиви не отговарят на тези изисквания в частта относно долната граница. Позоваването на изминалия период от 1998 г. и на настъпилия оттогава икономически растеж е релевантно единствено към ерозията на реалната стойност на горната граница – то обосновава защо таванът е загубил възпиращия си ефект спрямо икономически силните нарушители. Това съображение обаче не съдържа и логически не може да съдържа обосновка защо повишаването на минимума - тоест на санкцията**		

				за най-леките нарушения - би довело до по-висока безопасност. **В мотивите липсват:** **• анализ на алтернативите, включително вариант на увеличение само на горната граница и „вариант без намеса“ по отношение на долната (изискване по Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието);** **• емпирична връзка между размера на минималната санкция и броя на нарушенията или инцидентите;** **• оценка на въздействието върху засегнатите лица, и в частност върху физическите лица и микропредприятията в сектора на безпилотните летателни системи.** **Този дефицит е самостоятелно основание мотивите да бъдат допълнени преди приемането на текста.** **4.8. Липсва фактическа и статистическа обосновка** **Вносителят не е представил данни за броя на регистрираните оператори на безпилотни летателни системи, за броя на съставените актове за установяване на административни нарушения и издадените наказателни постановления, нито за броя и характера на регистрираните инциденти, свързани с употребата на безпилотни летателни системи.** **Без такива данни е невъзможно да се провери основната имплицитна предпоставка на предложението – че действащата долна граница е недостатъчно възпираща. Наличните публично достъпни индикации сочат по-скоро, че основното предизвикателство пред сектора е ниската регистрационна дисциплина и информираност, а не размерът на санкциите – обстоятелство, което насочва към мерки за**		

				улесняване на спазването, а не към завишаване на минималната санкция. **Организациите отправят искане до вносителя за оповестяване на посочените данни в рамките на настоящата процедура и заявяват готовност да съдействат при тяхното анализиране.** **4.9. Сравнителноправен контекст** **Държавите членки на Европейския съюз прилагат обща материалноправна рамка (Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 и Делегиран регламент (ЕС) 2019/945), но определят санкциите на национално ниво. Преобладаващият законодателен модел е широк санкционен диапазон с нисък праг и висок таван и/или диференциация на санкциите според категорията на операцията – подход, който съответства на рисково-базираната логика на европейската уредба и подкрепя настоящото предложение.** **АЛТЕРНАТИВНИ И ЕВЕНТУАЛНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ** **В случай че основното предложение не бъде възприето, предлагаме при условията на евентуалност:** **1. Диференциация на санкциите според категорията на операцията съгласно рисково-базирания модел на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 – по-нисък санкционен диапазон за нарушения в „неограничена“ категория и по-висок за „специфичната“ и „сертифицираната“.** **2. Изрично предвиждане на предупреждение като първа мярка при първо нарушение, извършено от регистриран оператор, при което не са настъпили вредни последици и полетът е бил незабавно преустановен.** **3. Изрична законова гаранция за приложимостта на чл. 28 ЗАНН към съставите по чл. 143, ал. 1 ЗГВ, с оглед избягване на бъдещи тълкувателни**		

				спорове и на конституционния проблем, установен с Решение № 4/2025 г. на Конституционния съд. **4. Допълване на мотивите с пълна предварителна оценка на въздействието по чл. 20 и чл. 28, ал. 2 ЗНА, включваща анализ на алтернативите и секторни статистически данни.** **5. Диференциран подход спрямо физическите лица – самостоятелна, по-ниска долна граница за физически лица, извършващи нестопански полети, по аналогия с подхода на вносителя, който в самите мотиви обосновава увеличението с наличието на субекти със значителни финансови ресурси.**		